

KURJER WILEŃSKI

NIEZALEŻNY ORGAN DEMOKRATYCZNY

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: Wilno Jagiełłowska 3. Telefon: Redakcji 79, Administracji 99. Redaktor naczelny przyjmuje od godz. 2 — 3 popoł. Sekretarz redakcji przyjmuje od godz. 1 — 3 popoł. Administracja czynna od godz. 9 — 3 popoł. Rękopisów Redakcja nie zwraca. Dyrektor wydawnictwa przyjmuje od godz. 1 — 3 popoł. Ogłoszenia są przyjmowane: od godz. 9 — 3 i 7 — 9 wiecz. Konto czekowe P.K.O. № 80.750. Drukarnia — ul. Ś. to Jańska 1, telef. 3-40. CENA PRENUMERATY: miesięcznie z odnośnikiem do domu lub przesyłką pocztową 4 zł. Zagranicą 7 zł. CENA OGŁOSZENI: za wiersz milimetry przed tekstem 40 gr., w tekście I, II str.—30 gr., III, IV, V, VI—35 gr., za tekstem—15 gr., kronika redakc., komunikaty—70 gr. za mm. jednoszp., ogłoszenia mieszkaniowe—80 gr. za wiersz. Do tych cen dolicza się: za ogłoszenia cyfrowe i tabelaryczne 50%, za zastrzeżeniem miejsca 25%, w numerach niedzielnych i świątecznych 25%, zastrzeżenie 100%, zamieszkanie 25%. Dla poszukujących pracy 30%, zniżka. Za numer dowodowy 20 gr. Układ ogłoszeń 6-cio łamowy, za tekstem 10-ciołamowy. Administracja zastrzega sobie prawo zmiany terminu druku ogłoszeń.

Stan rolnictwa w bieżącym okresie.

Instytucje rolnicze, a zwłaszcza instytucje samorządu rolniczego bardzo skrupulatnie badają z jednej strony stan tegorocznych upraw, z drugiej strony rozwój sytuacji na rynkach ziemniopłodami. Badania te mają na celu wyciągnięcie horoskopów co do układu stosunków w rolnictwie w okresie późniejszym. Charakterystyka one stan rolnictwa w chwili bieżącej w sposób następujący.

Po okresie niezwykle wysokiej temperatury i stałej suszy, jaka cechowała cały maj, ilość opadów w czerwcu powiększyła się znacznie, skutkiem czego gleba posiada obecnie wystarczający zasób wilgoci. Kwitnienie zbóż odbyło się w warunkach korzystnych, tak, iż obecny stan upraw uważa można za zadowalający. W uprawach polowych na terenie województwa centralnych nie zanotowano specjalnych klęsk lub silniejszego rozwoju szkodników. Te ostatnie występują gromadnie jedynie w województwach zachodnich: w całym kraju doznał pewnych uszkodzeń jedynie rzepak, zaatakowany przez słodczyka, zaś w niektórych powiatach drzewa i sady zostały opadnięte przez chrabąscza majowego. W myśl uprzednio wydanych przez Izby Rolnicze w porozumieniu z Ministerstwem Rolnictwa instrukcji i odezw do ludności, walka z tym szkodnikiem odbyła się jednak planowo i skutecznie.

Geny zbóż w czerwcu r. b. wykazały w porównaniu do okresu poprzedniego stałą tendencję zniżkową przy małych obrotach. Na poziomie cen z maja b. r. utrzymał się jedynie jęczmień, pozostałe zaś zboża zniżkowały w granicach 5—15 proc. Obroty jęczmieniem dotyczyły tylko gatunków przemysłowych, — natomiast obrotów jęczmieniem browar, nie było wcale. Przeciętne notowania cen na Giełdzie Zboż.-Tow. w Warszawie wynosiły, w 1-szej dekadzie — pszenica 35.25, — żyto 29.75, — jęczmień przemysłowy 28.25, — owies 31.00. W II-iej dekadzie — pszenica 33.25, — żyto 29.70, — jęczmień przemysłowy 28.25, — owies 30.50. W III-iej dekadzie — pszenica 31.00, — żyto 28.00, — jęczmień przemysłowy 28.25, — owies 29.40. W znacznym stopniu zniżkowały ceny otrąb pszenicznych i żytnich, których ceny notowano jak następuje: I dekada — otręby pszenne 21.50, — otręby żytnie 20.00. II dekada — otręby pszenne 19.50, — otręby żytnie 19.00. III dekada — otręby pszenne 16.50, — otręby żytnie 14.75.

W porównaniu z majem uległy również zniżce ceny mleka, które wynoszą w hurcie 25 do 28 gr. za litr mleka pełnego. Normalna sezonowa zniżka obejmowała również ceny na masło i jaja.

Ceny żywyca bydła rogatego i trzody chlewnej utrzymały się na poziomie cen z ubiegłego miesiąca, który czynił te gałązki produkcji zupełnie nieopłacalną, a to tem bardziej, że ceny notowane przez giełdy mięsne są ce-

nami osiągniętemi przez pośredników, a nie przez producenta, który w tych warunkach otrzymuje ceny o kilkanaście procentów niższe od notowań. Podaż zboża ze strony producentów spadła w czerwcu do minimum, gdyż rolnictwo nie posiada już żadnych zapasów. Wobec trudności, na jakie natrafia zbyt artykułów rolniczych, daje się zauważyć duży ruch w kierunku organizowania produkcji i zbytu pewnych artykułów o charakterze eksportowym. Rolnicy przystępują obecnie do tworzenia organizacji, mających na celu łączenie większych partii jednolicie przygotowanego towaru i nawiązywanie stosunków z zagranicą dla bezpośredniej sprzedaży importerowi. Jako pierwsze organizacje tego typu powstają w całym kraju zrzeszenia producentów jęczmienia browarnego.

W dziedzinie kredytowej stan rolnictwa uległ korzystnej zmianie o tyle iż zadłużenie przestało się powiększać. Nowe zaległości powstają tylko sporadycznie w razie niemożności wypłacenia bieżącej robocizny. Ostrożność ze strony kredytodawców, oraz powszechna dążność do ograniczenia do minimum kapitału obiegowego w rolnictwie, wpłynęły na fakt, że powstawanie nowych zobowiązań nie ma już miejsca. Jednocześnie z tem dążeń za zauważyć drobna jeszcze, ale niewątpliwa poprawa wypłacalności. Zjawisko to zaobserwować można u tych rolników, którzy nie będąc zmuszeni wyprzedzić swych zapasów wcześniej, mogli skorzystać z lepiej kształtującej się ceny zbóż w II-gim kwartale r. b.

Powyższe sprawozdanie świadczy, że — naogół biorąc — stan rolnictwa, jakkolwiek ciągle jeszcze ciężki, uległ jednak pewnej poprawie. Horoskopy na najbliższą przyszłość zdają się wskazywać, że sytuacja rolnictwa będzie w każdym razie lepsza, niż w roku ubiegłym. Jako pozytywne bowiem fakt przyjąć należy, że kryzys rolniczy wykazuje zmniejszanie się choć powolne, lecz — stałe.

Bilans handlu zagranicznego.

WARSZAWA 14.7. Pat. — Według tymczasowy bilans Głównego Urzędu Statystycznego, bilans handlu zagranicznego Rzeczypospolitej łącznie z w. m. Gdańskiem w czerwcu r. b. wyniósł w przywozie 239.793 tony towarów wartości 129.437 tys. zł., po stronie zaś wywozu 1.577.553 tony towarów wartości 161.627 tys. zł. W porównaniu do maja przywóz zmniejszył się w wadze o 33.488 ton, w wartości zmniejszył się o 7.703 tys. zł., zaś wywóz zwiększył się w wadze o 73.990 ton, a zmniejszył się w wartości o 6.940 tys. zł. Saldo dodatnie handlu zagranicznego w czerwcu wyniosło 32.190 tysięcy złotych.

Popierajcie przemysł krajowy

KRYZYS W NIEMCZECH TRWA.

Nikt się nie śpieszy zbyt z pomocą.

Komunikat Zarządu Banku Wypłat Międzynarodowych.

BAZYLEA, 14.VII. (Pat). Podjęte w poniedziałek o godzinie 10 w nocy obrady rady zawiadowczej Banku Wypłat Międzynarodowych zakończyły się o godzinie 11-iej w nocy. Zarząd Banku ogłosił komunikat następującej treści:

Rada Zawiadowcza Banku Wypłat Międzynarodowych przyjęła do wiadomości memoriał, jaki złożył przez Bank Rzeszy dr. Luther o sytuacji niemieckiej, o stanie niemieckiej gospodarki i finansów. Jest ona, mimo kryzysu wywołanego przez wycofanie kapitałów krótkoterminowych, zadowalająca. Wobec tego, iż rząd niemiecki zwrócił się do rozmaitych rządów w sprawie pomocy finansowej na ich rynkach pieniężnych, Rada Zawiadowcza oświadcza, iż jest przekonana o konieczności odpowiedniej interwencji i gotowa w warunkach obecnych brać udział przy udzieleniu pomocy i wzmocnić ją zapożyczając się, stojących do dyspozycji banków emisyjnych. W międzyczasie Rada Zawiadowcza upoważnia prezesa Banku, aby Bank, w porozumieniu z innymi zainteresowanymi instytucjami, które brały udział w udzieleniu niedawno Bankowi Rzeszy kredytów redyskontowych, odnowił ten kredyt.

Nowy dekret prezydenta Rzeszy. „Święta“ bankowe.

BERLIN, 14.VII. (Pat). Na krótko przed północą ogłoszony został nowy dekret prezydenta Rzeszy na zasadzie art. 48, datowany i wchodzący w życie z dniem 13 b. m. Dekret upoważnia rząd Rzeszy do ogłoszenia dni, w których banki są nieczynne (Bankfayertag). Rząd Rzeszy postanowił wobec jakich instytucji kredytowych, publicznych i prywatnych, święta bankowe mają zastosowanie.

Równocześnie ogłoszone zostało rozporządzenie wykonawcze do dekretu o świętach bankowych. Art. 1 wymienia rodzaj banków, do których zalicza się banki państwowe i krajów związkowych, publiczne i prywatne zakłady kredytowe, kasy oszczędnościowe, banki komunalne, spółdzielcze, hipoteczne, rolne, miejskie, kantory wymian i t. p. Instytucje te pozostaną w dniach 14 i 15 b. m. zamknięte. Uskutecznienie jakichkolwiek spłat, wypłat, przekazy krajowe i na zagranicę jakkolwiek drogą są niedozwolone. To samo odnosi się do obroót P. K. O. Transakcje giełdowe są zakazane. Handel papierami giełdowymi jest niedozwolony. Dla obliczania terminów i t. p. czynności bankowych w stosunku do wymienionych instytucji bankowych dni 14 i 15 b. m. uważane być mają jako uznane przez państwo dni świąteczne.

We wtorek i środę zamknięte będą wszystkie banki.

Giełdy zamknięte będą do końca tygodnia.

BERLIN, 14.XII. (Pat). Urzędowo komunikują: Na zasadzie rozporządzenia Prezydenta Rzeszy z dnia wezrzącego rząd zarządził, iż wszystkie banki, kasy oszczędnościowe i inne instytucje kredytowe, z wyjątkiem Banku Rzeszy, pozostają zamknięte we wtorek i środę. Rząd Rzeszy oraz powołani przedstawiciele banków i kas oszczędnościowych powołani do wykonania rozporządzenia i przygotowania, aby na ewentualne mogły być przygotowane środki finansowe, niezbędne dla wypłaty pensji i płac robotniczych. Giełdy pozostaną zamknięte najprawdopodobniej aż do końca tygodnia.

Drugie rozporządzenie wykonawcze do dekretu Hindenburga.

BERLIN, 14.XII. (Pat). Ogłoszone zostało drugie rozporządzenie wykonawcze do dekretu prezydenta Hindenburga o świętach bankowych. Rozporządzenie to rozszerza działania

Wypadki w Niemczech w informacjach prasy wiedeńskiej.

WIEDEŃ, 14.XII. (Pat). Prasa wiedeńska śledzi wypadki w Niemczech z wielką uwagą i zamieszaniem o nich obszernie relacje. „Neue Freie Presse“ dowiaduje się z berlińskich kół rządowych, że akcja sanacyjna, wszczęta przez rząd niemiecki, składa się z trzech etapów. Pierwszy obejmuje zarządzenie celem zażegnania trudności, w jakich się znalazł Danatbank. W Berlinie spodziewają się, że uda się przezwyciężyć trudności, jakkolwiek zaniepokojenie potłwra jeszcze parę dni. Etap drugi stanowi zarządzenie celem przywołania z pomocą Bankowi Rzeszy. Są wiadomości, że Ameryka weźmie udział w tej akcji kredytowej, jeżeli będą w niej uczestniczyły wielkie banki emisyjne, zwłaszcza Bank Francuski. Trzecim etapem są starania o wielką długoterminową pożyczkę dla Niemiec. Decydującą rolę odegra tutaj Francja. Podróż kanclerza Brueninga i ministra Curtiusa do Paryża ma na celu wysondowanie opinii rządu francuskiego w tej sprawie. Kanclerz Bruening nie może obecnie wyjechać do Berlina. Koła poinformowane są, że jednak, że kanclerz Bruening i minister Curtius wyjadą do Paryża z początkiem sierpnia.

„Neues Wiener Tageblatt“ donosi z Pa-

ryża, że wypadkiem dnia wczorajszego był kontakt ministra skarbu Flandry z miarodajnymi kołami Londynu i Waszyngtonu. Wymiana zdań co do wspólnej akcji francusko-angielsko-amerykańskiej na rzecz Niemiec jest w pełnym toku. Zadania polityczne zostały narzucenie na plan drugi, jakkolwiek doniosłość ich przy ostatecznym uregulowaniu kwestji kredytowej pozostaje nadal w mocy. Między ministrem Hendersonem, który we wtorek przybywa do Paryża i Briandem będą się toczyć w tej sprawie szczegóły rokowania. Henderson wyjedzie w czwartek do Berlina. Koła francuskie sądzą wobec tego, że akcja pośrednicząca angielskiego ministra spraw zagranicznych jest wskazana samymi wypadkami. Równoległe do tego toczą się rokowania bezpośrednie niemiecko-francuskie.

„Arbeiter Ztg.“ w depeszy z Berlina donosi, że wczorajsze sprawozdanie ambasadora niemieckiego von Hoehscha z Paryża jest mniej pesymistyczne, niż dr. Luthra. Są dza, że prezydent Rzeszy upoważni kanclerza do oświadczenia, iż po ukończeniu budowy pancernika „B“ nie będzie planowana dalsza budowa tego rodzaju okrętów wojennych.

ZAKOPANE — BRISTOL.

Najtańszy reprezentacyjny hotel-pensjonat. Zaczysne, zdrowotne i malownicze położenie nad potokiem. Idealne warunki wypoczynkowe — pierwszorzędny komfort. CENY BARDZO UMIARKOWANE. CENY BARDZO UMIARKOWANE. 5830 Adres: Hotel Bristol, Zakopane. Telefon 315.

Tropikalne upały w Białogrodzie i na Sycylii.

BIAŁOGRÓD, 14.XII. (Pat). W Białogrodzie zapanowały tropikalne upały. Temperatura w dniu wczorajszym rano 37 stopni. Fala upałów ogarnęła również południową Serbię, gdzie termometr wskazywał 40 stopni w dniu wczorajszym. W Palermo termometr wskazywał prawie stale 42 stopnie w dniu wczorajszym, a nocą upał stopniowo się zmniejsza. Tu i ówdzie na prowincji zanotowano wypadki porażenia słonecznego, zwłaszcza wśród rolników, zajętych przy pracy na roli.

CHORZY

Ządajcie we wszystkich aptekach i składach aptecznych

ZIOŁO LECZNICZYCH Oskara Wojnowskiego

przeciwko: cierpieniom przewodu pokarm. „JROTAN“; wymiotom i stonji kiszek „GARA“; chorobom płuc i błędnicy „EMIZAN“; reumatyzmowi, strzyżkowemu, podagrze i ischi-

asowi „ARTROLIN“; chorobom nerek i pęcherza „UROTAN“; niedomaganiom skrośniczym „TIZAN“; chorobom nerwowym i epilepsji „EPILOBIN“; narządom trawienia i wątroby „CHOGAL“; oraz kłapięci siarkoworoślinne „SUIFOBAL“.

Na żądanie broszurę o ziołolecznictwie wysyła bezpłatnie.

Biuro Sprzedaży Specyfików OSKARA WOJNOWSKIEGO
Warszawa, Plac Krasieński 8, tel. 298-76

WIADOMOŚCI z KOWNA

PRZEGLĄD PRASY KOWIEŃSKIEJ.

„Lietuvos Aidas“ omawiając konflikt Watykanu z Kwirynalem, dopatruje się tego przyczynę w swoistej interpretacji konkordatu. Konkordat, o charakterze nie wyrażonego paktu, lecz kompromisowego układu daje każdej stronie możliwość odmiennego interpretowania, to też przedstawicielom kościoła wydaje się, że konkordat łamie państwo i narodowość „Liet. Aidas“ staje po stronie prasy neutralnej, potencjalnej Watykan, nadmienając, że pod względem stosunków z Watykanem zachodzi analogia między Włochami a Litwą. Jak w jednym tak i w drugim konkordacie, nie przeprowadzono wyraźnej granicy między kompetencjami państwa i kościoła, do czego zresztą świadomie dążył Watykan, a skutek był taki, iż praktyczne stosowanie konkordatu pogorszyło wzajemne stosunki. Zdaniem „Liet. Aidas“, ucierpieć może z tego powodu bardziej kościół, niż państwo. W dobie rozwoju techniki i nauk przyrodniczych każdy zatarg kościoła z państwem niechybnie prowadzi do obniżenia powagi kościoła.

„Lietuvos Zinios“ w związku z uduszeniem przez fanatyków-włocian dziecka przy pomocy różańca (o czem podawaliśmy w nrze piątkowym „K. W.“) składa odpowiedzialność za to na kler i urzędników. Podobnych czynnych zakatowań, jak pow. oliki, gdzie zdarzył się ten wypadek, jest w Litwie dużo i wszędzie kler wychował ludność i pojęcia i fanatyzmie wprost średniowiecznym. Nie zapominając do niej ani promyka światła. Dowodziła tu również inteligencja litewska, która rzekomo ma nieść oświecenie między lud, a która wiedeńskie interesuje o tyle tylko, o ile może być dla niej dojrą krótką. „Czas już zrozumieć, że gnuszące przez wieki w ciemności zakątki Litwy mogą oświecić nie woskowe świece kościelne, nie zardzewiałe kieszonkowe latarki urzędników, lecz słonece prawdziwej wolności i demokracji. A dzisiaj niema go na naszym niebie“.

„Rytas“ zabiera głos w sprawie egzekwowania zaległości podatkowych. Obowiązująca w tej dziedzinie ustawa reguluje te kwestje ogólnikowo, co daje szerokie pole do uchylania się od płacenia podatków z jednej i do nadużycia władzy z drugiej strony. Należy więc zmienić ustawę w ten sposób, by te możliwości nie istniały. Zasadniczo jednak wymiar podatku powinien być oparty na zdolności płatniczej płatników, a wówczas, przy sprzyjających okolicznościach, nie będzie zaległości.

„Rytas“ zabiera głos w sprawie egzekwowania zaległości podatkowych. Obowiązująca w tej dziedzinie ustawa reguluje te kwestje ogólnikowo, co daje szerokie pole do uchylania się od płacenia podatków z jednej i do nadużycia władzy z drugiej strony. Należy więc zmienić ustawę w ten sposób, by te możliwości nie istniały. Zasadniczo jednak wymiar podatku powinien być oparty na zdolności płatniczej płatników, a wówczas, przy sprzyjających okolicznościach, nie będzie zaległości.

„Rytas“ zabiera głos w sprawie egzekwowania zaległości podatkowych. Obowiązująca w tej dziedzinie ustawa reguluje te kwestje ogólnikowo, co daje szerokie pole do uchylania się od płacenia podatków z jednej i do nadużycia władzy z drugiej strony. Należy więc zmienić ustawę w ten sposób, by te możliwości nie istniały. Zasadniczo jednak wymiar podatku powinien być oparty na zdolności płatniczej płatników, a wówczas, przy sprzyjających okolicznościach, nie będzie zaległości.

Rekoszet wypadków w Niemczech.

RYGA, 14.VII. (Pat). Dwie tutejsze instytucje kredytowe — Międzynarodowy Bank i Bank Libawski, które pracowały przy wydatnym udziale niemieckich kapitałów, zmuszone były wobec wstrzymania operacji bankowych w Niemczech w okresie kilku dni chwilowo zawiesić swą działalność.

Ponieważ oba wspomniane banki nie poniosły żadnych strat własnych, oczekiwane jest w najbliższych dn. podjęcie przez nich normalnych operacji. Wśród ryskich kół bankowych oraz publiczności nie ujawniło się bynajmniej żadne szczególne podniecenie. Wycofywanie depozytów odbywa się w ramach normalnych.

Ofiary na powodzi.

WARSZAWA 14.7. Pat. — Główny komitet społeczny pomocy ofiarom powodzi w województwach wileńskim, nowogródzkim i białostockim podaje, że do 13 b. m. złożono na rzecz powodzi 346.340 zł. i 30 gr.

Spadek bezrobocia.

WARSZAWA, 14.VII. (Pat). W dniu 11 lipca r. b. liczba bezrobotnych zarejestrowanych w Państwowych Urzędach Pośrednictwa Pracy wynosiła 272.917. Spadek wyniósł 3461 osób.

Kto wygrał?

WARSZAWA, 14.VII. (Pat). W dniu 14 b. m. główne wygrane na loterii pały na następujące numery: 100 tys. zł. — na Nr. 45.343, 50 tys. zł. — na Nr. 206.223, 5 tys. zł. — na Nr. 32.782, 2 tys. zł. — na Nr. 126.259 oraz wygrane po tysiąc zł. pały na numery 5.595, 66.503 i 89.038.

DRUSKIENIKI

ZDROJOWISKO POŁOŻONE NAD NIEMNEM

prowadzone przez Departament Służby Zdrowia Min. Spr. Wewn. na zasadach zdrojowisk państwowych.

KAPIELE SOLANKOWE Kwasowęglowe BOROWINOWE

NOWE ŹRÓDŁO SOLANKOWE WYSOKIEJ WARTOŚCI
HYDROPATJA—ELEKTROTHERAPIA—INHALATORJUM

Zakład zaopatrzony we wszystkie nowoczesne urządzenia lecznicze, pozostaje pod stałą opieką Rady Naukowej złożonej z profesorów U. S. B. i lekarzy-konsultantów. — Zakład stosowania słońca, powietrza i ruchu — odpowiada wymaganiom współczesnej nauki i techniki.

KAPIELE KASKADOWE — JEDYNE W POLSCE.
PŁAŻA WZOROWO URZĄDZONA NA WYSPIE NIEMIEŃSKIEJ.

SPACERY ŁÓDZIAMI — RYBOŁÓWSTWO — GRZYBOBRANIE
WYCIECZKI BLIŻSZE I DALSZE DO MALOWNICZYCH OKOLIC
ROZLEGŁE LASY SOSNOWE, JEZIORA, WZGÓRZA I DOLINY
ZDROWO, PRZESTRONNIE, ZACISZNIE I TANIO!

Sezon trwa od 15-go maja do 30-go września.
Wszelkich informacji bezpłatnie udziela na miejscu i listownie Komisja Zdrojowa.

